

OVERGADEN.

20 år efter massakren på Den Himmelske Freds Plads undersøger en gruppe kunstnere Kina som kulturelt fænomen og som politisk stormagt.

INTRODUKTION

Kina Butik. Undtagelsestilstand

Af Kristina Ask & Tomas Lagermand Lundme

Kina Butik. Undtagelsestilstand er en nuanceret diskussion i form af en gruppeudstilling. Udstillingen fokuserer på forestillinger om Folkerepublikken Kina som et kulturelt fænomen og som en politisk og økonomisk stormagt. Ved at markere 20-året for massakren på Den Himmelske Freds Plads ønsker udstillerne at undersøge begrebet undtagelsestilstand på både konkret og abstrakt plan. Udstillingen vil i sig selv være et billede på en krisesituation, hvor en normal tilstand sættes ud af kraft og må genforhandles - så en ny situation opstår.

Undtagelsestilstand er en retslig tilstand, hvor normale love og ret-

“Umiddelbart før finanskrisen - som en slags forløber, hvis konsekvenser var fatale - var vi vidner til fødevarekrisen. Dette viste, hvad der må være et af kapitalismens mest ekstreme og perverse ansigter: mad som en vare, hvis værdi kan kontrolleres af den økonomiske verden på børser langt fra rismarker og kartoffelhypning.”

- KURATORERNE

tigheder er sat ud af kraft på grund af omstændigheder, der truer samfundets struktur eller eksistens. En undtagelsestilstand erklæres af den udøvende magt. [...] En undtagelsestilstand erklæres oftest som følge af naturkatastrofer, civile uroligheder, krig eller lignende. Man kan skelne mellem civil og militær undtagelsestilstand. [...] Nogle lande har lovgivning om, hvornår en regering kan erklære en undtagelsestilstand, og om hvilke rettigheder tilstanden kan have indflydelse på. Det er ikke tilfældet i Danmark. (Wikipedia)

En krise er en krise er en krise? En krise er ikke bare en krise. Der er tidlige, rumlige og betydningsmæssige forskydninger mellem 'en krise' og 'en krise' og 'en krise'. Vi kan observere og analysere, beskrive og problematisere, gengive og afskrive, huske og glemme, hvad en krise er, hvordan den opstod, og hvad den samme krise også kan være. En krise kan forstås som et symptom på en situation, der på en eller anden måde er gået i stå - en situation, som er tilspidset eller går i tomgang. Når krisen rammer, åbnes der imidlertid også for nye muligheder. Man tvinges til at se situationen i et andet perspektiv, at relativere og stille spørgsmålstegn ved ting, man før enten tog for givet eller ikke tillagde betydning. En krise er ikke kun en fare, eller som det

“Kriser synes i høj grad at være et kendetegn for den aktuelle politiske, økonomiske og sociale situation i en verden, hvor kapitalen, markedet og massemedierne fortsat er styrende.”

- KURATORERNE

lyder i et kinesisk ordsprog: “Krisens sande natur er at vente på, at muligheder opstår.”

Baggrund
Udstillingsprojektet *Kina Butik. Undtagelsestilstand* tager sit konkrete udgangspunkt i både den historiske krise, massakren på Den Himmelske Freds Plads, og i den aktuelle finanskrisen. Den 4. juni 1989 - dagen før vi i Danmark fejrede 140-året for grundloven og det danske demokrati - åbnede det kinesiske militær ild mod en folkemængde på Den Himmelske Freds Plads i Beijing. Siden april måned havde der været folkelige demonstrationer, som langsomt var taget til i styrke. De studerende havde vendt det gamle styre og den herskende ideologi ryggen: Ungdommen og individet krævede indflydelse. Myndighederne erklærede undtagelsestilstand og satte ind mod frihedskæmperne med militære tanks, og det hele kulminerede i en rædselsvækkende massakre. Tusindvis blev kvæstet, og mange hundreder omkom. Det er endnu uvist præcis hvor mange, da tallene

aldrig er blevet endelig oplyst. I Vesten fulgte man det hele på tv.

Massakren tjener som et billede på, hvordan et samfund i krise sættes ud af spil og i denne undtagelsestilstand begår overgreb på sine egne borgere. Begivenheden rum-

“Kina er en republik, der både menneskeligt og økonomisk kan udkonkurrere enhver europæisk form for arbejdsmoral og -etik. Derfor både frygter og beundrer resten af verden Kina. Særligt Kinas rolle som producent af mange af den vestlige verdens goder - enten i kopier eller originaler - er en vigtig faktor i forholdet mellem Kina og den omgivende verden. Den lave pris på markedet har en høj pris i produktionsleddet, som vi højlydt foragter, men i sidste ende alligevel gerne betaler: Børnearbejde under slavelignende forhold, manglende demokratiske rettigheder og principper og et energiforbrug, der får det danske klimaministerium til at ligne en guldkaramel [...] At forfølge sådanne forskellige spor, at binde knuder op og trække tråde mellem penge, sport, glemmel, fjernsyn og politik er den øvelse, vi med udstillingsprojektet Kina Butik. Undtagelsestilstand ønsker at danne ramme om og forsøge at løse os ud af.”

- KURATORERNE

mer således mange af den moderne verdens selvmodsigelser. Overvågning, intervenserende krige og ulovlige tilfangetagelser sker, mere end nogensinde, i demokratiet og ytringsfrihedens navn. Demokrati og ytringsfrihed var også, hvad de ubevæbnede studenter på Den Himmelske Freds Plads kæmpede og satte deres liv på spil for.

Udstilling
Med baggrund i Kinas kulturelle, økonomiske og politiske historie ønsker vi at markere 20-året for massakren på Den Himmelske Freds Plads set i relation til Kinas position

i dag på et kriseramet verdensmarked. Udstillingen vil blive skabt på baggrund af en undersøgelse af og

stillingtagen til de omstændigheder, der dannede ramme om tragedien i 1989 og vil, ligesom demonstrationerne i sin tid, finde sted fra april til juni. Med dette som fælles udgangspunkt vil vi fastlægge nogle dogmer eller spilleregler, som skal følges - eller brydes - i arbejdet med udstil-

“At redde de truede dyrearter, redde planeten fra global opvarmning, finde en kur mod AIDS, redde de sultende børn [...] alt dette får vente, mens ‘Red bankerne’ er et kategorisk imperativ, der kræver omgående handling.”

- SLAVOJ ZIZEK

lingen. Det kan være principper for ophængningen, ideer til publikums møde med værkerne eller måden, hvorpå gruppen af kunstnere interagerer. Vi ønsker at gøre udstillingen til en totalinstallation af objekter, bannere, flag og tekster. Vi vil skabe en fredsplads, hvor aktioner og sociale greb underlægges et 'regelsæt', der afspejler den måde, vi i den vestlige verden forestiller os,

millionvis af kinesere stadig oplever deres hverdag. Ét sted i udstillingen må man ikke være, ét sted må man ikke gå, men kun kravle, ét sted må man måske ikke se på et værk, fordi man skal have hovedet vendt mod øst.

Til salg
I den vestlige del af verden mærker vi en tilsvarende, om end mere subtil indskrænkning af borgernes frie bevægelighed, af normer for opførsel og retten til at ytre sig. Undtagelsestilstanden bliver den

“Nogle lande har lovgivning om, hvornår en regering kan erklære undtagelsestilstand, og om hvilke rettigheder tilstanden kan have indflydelse på. Det er ikke tilfældet i Danmark.”

- WIKIPEDIA

grundlæggende norm i det 21. århundredes verden; fra velstillede samfund, hvor borgere kriminaliseres via overvågning, hvor politiske flygtninge bortvises og fanger tortureres, til 'fjerne himmelstrøg', der hærges af sult, borgerkrige og sygdom. Kriser synes i høj grad at være et kendetegn for den aktuelle politiske, økonomiske og sociale situation i en verden, hvor kapitalen, markedet og massemedierne fortsat er styrende. Den aktuelle finanskrisen markerer en ny form

for undtagelsestilstand, hvor det neoliberale regime erkender kapitalismens begrænsninger som herskende struktur: banker og investeringsfirmaer sættes under statslig kontrol og tilføres offentlig kapital for at overleve - for enhver pris. Tingenes orden vendes på hovedet

- igen. Eller som sociologen og filosofen, Slavoj Zizek, formulerer det:

[M]ed den finansielle nedsmeltning var der ingen tvivl: dette var en ubetinget katastrofe. Pengebeløb hinsides enhver fatteevne blev øjeblikkeligt tilvejebragt. At redde de truede dyrearter, redde planeten fra global opvarmning, finde en kur mod AIDS, redde de sultende børn [...] alt det får vente, mens ‘Red bankerne’ er et kategorisk imperativ, der kræver omgående handling [...] Den ufatteligt store mængde penge blev ikke brugt til et konkret formål, men til at ‘genoprette tilliden’ til markedet - dvs. til trosformål.

Med finanskrisen har mange mærket de individualiserede markeds kræfter på egen krop ved eksempelvis at se deres bolig stige i værdi med raket fart for siden at falde med et hult bump - dette er vilkåret i den moderne hverdagskarrusel. Alt er blevet en vare; noget der kan ejes, udbyttes og forhandles

via markedet. Umiddelbart før finanskrisen - som en slags forløber, hvis konsekvenser var fatale - var vi vidner til fødevarekrisen. Dette viste, hvad der må være et af kapitalismens mest ekstreme og perverse ansigter: mad som en vare,

“Nogle lande har lovgivning om, hvornår en regering kan erklære undtagelsestilstand, og om hvilke rettigheder tilstanden kan have indflydelse på. Det er ikke tilfældet i Danmark.”

- WIKIPEDIA

hvis værdi kan kontrolleres af den økonomiske verden på børser langt fra rismarker og kartoffelhypning. Priserne på fødevarer var ikke lænere afstemt det konkrete forhold mellem udbud og efterspørgsel, men var pludselig et udtryk for spekulation i abstrakte aktie- og valutakurser.

Arbejdsmoral
Kina er en republik, der både menneskeligt og økonomisk kan udkonkurrere enhver europæisk form for

arbejdsmoral og -etik. Derfor både frygter og beundrer resten af verden Kina. Særligt Kinas rolle som producent af mange af den vestlige verdens goder - enten i kopier eller originaler - er en vigtig faktor i forholdet mellem Kina og den omgivende verden. Den lave

pris på markedet har en høj pris i produktionsleddet, som vi højlydt foragter, men i sidste ende alligevel gerne betaler: Børnearbejde under slavelignende forhold, manglende demokratiske rettigheder og principper og et energiforbrug, der får det danske klimaministerium til at ligne en guldkaramel. I 2008 var Kina vært for OL - en god gammel kammerat af verdenssamfundet med en uhyggelig historie af forhandling og kompromisser mellem kultur og storpolitik - og kunne til omverden signalere, at alt er fryd og gammen, sammenhold og styrke, festfyrværkeri og elitær sportsudøvelse. Dette OL havde dansk royal og ministeriel deltagelse. Vi lukker øjnene, glemmer for en stund og følger det hele på tv.

Forsamlinger
At forfølge sådanne forskellige spor, at binde knuder op og trække tråde mellem penge, sport, glemmel, fjernsyn og politik er den øvelse, vi med udstillingsprojektet *Kina*

Butik. Undtagelsestilstand ønsker at danne ramme om og forsøge at løse os ud af. Ikke bare i et kunstnerisk samarbejde, men også i fællesskab med publikum. En del af projektet kalder vi derfor *Forsamlinger*. Forsamlingerne oprettes som en

midlertidig foranstaltning for at give os og publikum indblik i nogle af de problematikker, der vedrører en undtagelsestilstand og dens udgangspunkt samt krisens muligheder. Forsamlingerne vil løbende finde sted i udstillingsperioden og være et akkompagnement til det samlede projekt. Udstillingsprojektet *Kina Butik. Undtagelsestilstand* har således til formål at skabe nye billeder, rumlige som immaterielle, konkrete som imaginære.

Tilbud

Af Mathias Kryger

Telefontale, kr. 8,00

Samtale med repræsentant for IRMA-supermarkedet.

- Hvor længe har I ført den vare der hedder MAO-sko?

- Jeg kan ikke huske årstallet på paratviden og vores produkters historie bliver ikke som sådan arkiveret. Men jeg mener det var engang i 1960'erne.

- Hvor mange sko sælger I om året?

- Jeg kan godt køre en rapport på det men det tager lidt tid inden jeg kan vende tilbage til dig. Sidste års tal er helt upålidelige og siger ikke noget om vores generelle salg fordi vi havde leveranceproblemer - de kunne simpelthen ikke følge med derude og da skoene alligevel ikke ankom valgte vi at skifte til en ny leverandør der bruger økologisk bomuld. Så nu er de MAO-sko IRMA sælger økologiske til forskel fra dem de sælger i f.eks. Brugsen.

- Kan I mærke forskel i salget i perioder med finansiel krise?

- Oh det bliver en længere undersøgelse. Jeg ved ikke lige med det specifikke produkt.

- Kunne man forestille sig at salget af skoene endda vil gå lidt op nu?

- Ja det kunne man måske godt forestille sig.

- Tak.

To historier, der på mange måder ligner hinanden, kr. 44,00

Den første:

Som stamkunde på en bøssebar i indre by oplever man lidt af hvert. Det er man vant til, så der skal meget til at bringe én ud af fatning - jeg mener, der bliver dagligt suttet røv lige her midt i baren og kun guderne ved hvad der foregår ude på toiletterne - så det er ikke fordi vi er sarte af os herinde. Men denne episode var alligevel anderledes. For et par år siden arbejdede der en russisk fyr herinde, Alexij hed han vist, han var sådan en lille tæt fyr, trænet og med en fræk røv. Han nåede kun at have to vagter i baren for på andendagen kom der en gruppe på fire nynazister herind og begyndte at råbe op om hvorfor vi var bøsser herinde og hvad det var for noget svineri. De omringede mig. Jeg var ikke bange, men det var jo noget underligt noget. Alexij blev rasende og sagde at de fire godt kunne se at komme ud og så hev han fat i dem. Men så kom en anden bartender, Troels, og sagde at vi lige skulle slappe af og at de var gode nok de her fyre fordi han kendte den ene af dem fra gamle dage i Nordjylland. Så nynazisterne blev hængende i baren. Men det ville Alexij ikke finde sig i, så han tog sin nøgle og kylede den ned på gulvet og sagde "sådan en nazibar gider jeg ikke arbejde på" og så skred han. Og jeg med. Der gik mindst et par måneder før de så mig igen derinde.

Og den anden:

Der lå en restaurant i Lemvig som hed Peking. Hver gang min far og jeg skulle ud at spise gik vi på Peking. Jeg elskede Peking. Jeg elskede den sirlige musik og tapetet, porcelænsskålen med nudelsuppe og de små, elegante kinesere der serverede den. Jeg elskede ordet Peking. Det var i begyndelsen af 90'erne. Ace of Base strøg direkte til tops på Radio Bovbjergs top 30 med *Wheel of Fortune*. Jeg elskede den sang. Jeg var sikker på at Ace of Base var fra Kina. Jeg følte, jeg havde fået adgang til en anden dimension. En usynlig tråd i mig var begyndt at fæstne sig til et sted uden for mig selv, langt, langt borte. Jeg købte *Happy Nation* og lærte teksterne udenad, jeg plagede min far om at tage på Peking hver dag, jeg befandt mig pludselig i en forbindelse med verden. Indtil Dansk Front en dag kom på Peking. De var fire unge mænd med rygmærker der bestilte spareribs. De smilede til mig, men det var ikke kinesernes smil. Der var noget helt forfærdeligt galt. Jeg kunne mærke det på min far, jeg kunne mærke det på tjeneren, jeg kunne høre det da strengeklangene forsvandt, og mændene begyndte at synge. Dagen efter fortalte min søster mig, at én af mændene i Ace of Base var nynazist. Jeg kan ikke huske om det var Buddha eller Joker, men der var slet skjulte racistiske hentydninger på *Happy Nation*, både i tekst og komposition. Jeg kom aldrig på Peking igen.

En sang for dit barn, kr. 23,00

Tri smi kinisiri pi Hijbriplids

Sid ig spillidi pi kintribis

Si kim in bitjint, spirgti hvid dir vir hindt

Tri smi kinisiri pi hijbriplids.

Kuldegysning, kr. 12,00

I den kinesiske horrorfilm *Zhixi* (Suffocation) fra 2005, instrueret af Zhang Bingjian, spiller den kinesiske skuespiller, Ge You, en fotograf, der, efter at have været involveret i en bådulykke, har hallucinationer om at slå sin kone ihjel. Han laster liget i en gammel jolle som han sætter til søs midt om natten i regn og storm. Men den myrdede kone hjem søger manden, der langsomt trækkes ned i en kvælende suppedas, som muligvis er et resultat af hans egne drømme. Filmen er den første kinesiske film, der anvender elementer fra den psykologiske thriller, og som er opbygget efter en suspense-model.

Forudsigelser (lykkekager), kr. 2,50 pr. stk. - 10 for kr. 20,00

A fresh new start will put you on your way.

Your greatest fortune is the large number of friends you have.

Your kindness will be repaid.

All your hard work will soon pay off.

The best times of your life have not yet been lived.

Recognition will come from unex-

pected sources.

When you speak honestly and openly, others truly listen to you.

Trust your intuition. The universe is guiding your life.

You are a source of wisdom and strength to many others.

All your hard work will soon pay off.

Navngivning (oversættelse), kr. 12,50

Peking -> Beijing

Canton -> Guangzhou

Tientsin -> Tianjin

Chungking -> Chongqing

Yangtzekiang -> Chiang Jiang

Mao Tse-tung -> Mao Zedong

Chiang Kai-shek -> Jiang Jieshi

Udrensning, kr. 24,50

Når en kineser sender en drage til vejrs, er det sine sorger og bekymringer, hun giver slip på.

Udrensning, kr. 10,95

Ifølge BBC News' hjemmeside fandt det kinesiske politi i 2008 en fabrik i den kinesiske provins Guangdong, der producerede og eksporterede det tibetanske flag. Det har siden 1959 været forbudt at anvende det tibetanske flag i Kina.

På flaget står to sneløver på et hvidt bjerg foran en strålende sol. Flaget er gult rundt i kanterne på nær i den højre side. At højre side ikke har et gult felt symboliserer Tibets åbenhed over for ikke-buddhistiske tanker.

Break-ups/Make-ups, kr. 4,50

Imagine me and you, I do

I think about you day and night, it's only right

To think about the girl you love and hold her tight

So happy together

If I should call you up, invest a dime

And you say you belong to me and ease my mind

Imagine how the world could be, so very fine

So happy together

I can't see me lovin' nobody but you

For all my life

When you're with me, baby the skies'll be blue

For all my life

Happy Together af The Turtles er titelsangen i Wong Kar-wais rystende smukke kærlighedsfilm fra 1997. I *Happy Together* tager et kæreste-par fra Hong Kong til Argentina for at give ny kraft til deres kærlighed, som et gensidigt misbrug

har gjort til en endeløs række af break-ups og make-ups. Et af parrets mål i Argentina er at besøge det store vandfald Iguazu. Vandfaldet er sammen med tangoen, smøg i mundvigen og kogende gryder ledet på parrets kærlighed. Parret spilles af Leslie Cheung og Tony Leung. Instruktøren er født i Shanghai i 1958.

Tekstuel undtagelsestilstand, kr. 17,95

Det er når man sidder her og er lidt fedt i øjet halvblind tyk sovs med den af kinagrillens for sure sursøde. Sådan en tyk blindhed som man drømmer om i biler hvor man kører og vinduesvisker alt hvad den kan trække inden bilerne smadrer ind i hinanden eller i bygningerne langs vejene. En filmet blindhed, og fordi den hele tiden er på vej, kan det lade sig gøre at filme den. Ellers ville filmen hurtigt gå i stå. Hvis blindheden kom.

Et godt tip, kr. 3,50

Kinagrillen på Istedgade laver en *killer* flæskestegssandwich. Det siger min veninde og hun køber den helst to ad gangen. Den er vist også god til prisen.

Rum, kr. 6,50

Den Himmelske Freds Plads ligger centralt i Beijing, og med sine 440.000 m² er den større end nogen anden åben plads i verden. Pladsen blev grundlagt i 1651 og blev udvidet i 1958. Da blev den fire gange så stor som den oprindeligt havde været. I maj 1977 blev Maos Mausoleum indviet. Mausoleet ligger midt på pladsen. Formand Mao ville egentlig kremeres efter sin død, men ligger dér nu, balsameret.

Mathias Kryger er cand.mag. i Visuel Kultur. Han arbejder med samtidskunsten i et felt mellem teori og praksis.

CV

Kristina Ask (f. 1971) er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi, Hochschule der Künste Berlin og Malmö Konsthögskola. **Tanja Rau** (f. 1970), er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi. **Ursula Reuter Christiansen** (f. 1943) er uddannet på Philipps-Universität Marburg og ved Kunstakademie Düsseldorf. **Jens Haaning** (f. 1965) er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi og Akademie der Bildende Künste München. **Jens Hultquist** (f. 1978) er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi. **Huskegruppen** blev etableret i 2004 og består af **Peter Brandt** (f. 1966), der er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi og Kungliga Konsthögskolan, Stockholm og **Tomas Lagermand Lundme**, (f. 1973) der er uddannet fra Teaterskolen Centrum, Forfatterskolen og Det Kongelige Danske Kunstakademi. **Frans Jacobi** (f. 1960) er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi og Lunds Universitet. **Olof Olsson** (f. 1965) er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi og Akademin för Fotografi, Konstfack Stockholm. **Lars Rank** (f. 1972) er uddannet ved Det Jyske Kunstakademi. **Mette Winckelmann** (f. 1971) er uddannet ved det Kongelige Danske Kunstakademi.

FORSAMLINGER

Torsdag d. 7. maj kl. 18. Murstensdag. Diskussion og workshop, byg din egen væg, vælt din egen væg.

Søndag d. 10. maj kl. 13. Kinesisk Komfur. Kogekunst og madperformance.

Søndag d. 24. maj kl. 13. Krise og Penge dag. Debat om demokrati og penge, aktion og vægavis.

Torsdag d. 4. juni kl. 18. Christianshavns Internationale Kinadag. På 20-årsdagen for massakren på Den Himmelske Freds Plads inviteres alle christianshavnerne med et forhold eller ikke-forhold til Kina til kinesisk te, kinesisk skak og dansk skuespil. Bær orange tøj og hav Mao-sko på.

Arrangementerne foregår på dansk.

KOMMENDE Udstilling

Fredag d. 26. juni 2009 er der fernisering på en soloudstilling med kunstneren Pind. Udstillingen varer til og med søndag d. 16. august 2009.

Kristina Ask og Tomas Lagermand Lundme vil gerne takke guldsmed Jørgen Bindsbøll, Cityprint, St. Kongensgade, Mathias Kryger, Jannik Lagermand og Ditte Marie Størner.

Denne udstillingsfolder kan downloades fra www.overgaden.org

Overgaden er støttet af Kunstrådets Billedkunstudvalg